

خلاصه درس ۱۳ - مطالعات اجتماعی پایه هفتم - (جمعیت ایران)

(جمعیت ایران)

بر اساس سرشماری سال ۱۳۹۵ کشور ما نزدیک به ۸۵ میلیون نفر جمعیت داشته است.

رشد منفی جمعیت

در کشورهایی که تعداد زاد و ولدها کمتر از مرگ و میرها باشد، به این رشد، **رشد منفی** می‌گویند.

مانند سوئیس و دانمارک

گروه‌های سنی جمعیت

کودکان، نوجوانان و جوانان	۱ تا ۲۵ سال	گروه ۱
بزرگسالان	۲۶ تا ۶۵ سال	گروه ۲
سالمندان	بیشتر از ۶۵ سال	گروه ۳

افزایش جمعیت

اگر تعداد متولدین **بیشتر** از افرادی باشد که می‌میرند جمعیت افزایش می‌یابد.

کاهش جمعیت

اگر تعداد متولدین کمتر از افرادی باشد که می‌میرند جمعیت کاهش می‌یابد.

رشد منفی جمعیت، کشورها را با مشکلات مهمی روبرو می‌کند مانند:

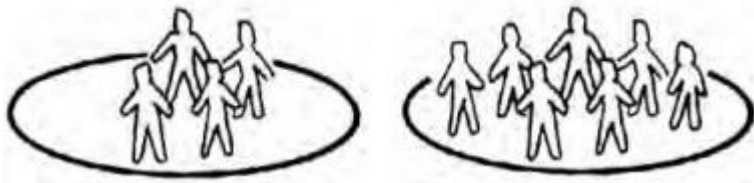
- ❖ کاهش جمعیت جوان
- ❖ افزایش تعداد سالمندان
- ❖ کمبود نیروی جوان که بتواند با کار و فعالیت اقتصادی و آموختن علم به پیشرفت کشور کمک کند.

www.my-dars.ir

مسئولیت سرشماری جمعیت را **مرکز آمار ایران** انجام می‌دهد.

اطلاعات مربوط به جمعیت را می‌توان از طریق:

(کتاب‌ها، نشریات، پایگاه اینترنتی مرکز آمار) بدست آورد.

تراکم پایین یا کم

تراکم بالا یا زیاد

تراکم جمعیت: نسبت افرادی که در یک جا زندگی می‌کنند به مساحت آن جا را تراکم جمعیت آن مکان می‌گویند.

برای محاسبه تراکم جمعیت یک منطقه، تعداد جمعیت آن منطقه را بر مساحت آن تقسیم می‌کنند.

$$\text{تراکم جمعیت} = \frac{\text{جمعیت}}{\text{مساحت}}$$

پرجمعیت‌ترین و پرتراکم‌ترین ناحیه کشور منطقه شهری تهران است.

منظور از منطقه شهری تهران: یعنی ← تهران و شهرهای کوچک و بزرگ اطراف آن.

دومین ناحیه پر تراکم در کشور ← **جلگه های کناره دریای خزر است.**

در جدول زیر عواملی که بر **پراکندگی جمعیت** در نواحی مختلف کشور تاثیر دارد آمده است.

نام نواحی کشور	تراکم بالا یا زیاد	تراکم پایین یا کم	دلایل پراکندگی جمعیت
نواحی داخلی ایران		✓	به دلیل کمبود بارندگی - خاک‌های نامساعد و شور مانند: دشت کویر و دشت لوت
منطقه شهری تهران	✓		چون پایتخت کشور است - و سازمان های دولتی، دانشگاه ها، بیمارستان ها و صنایع در این شهر زیاد است.
جلگه های کناره دریای خزر	✓		به دلیل باران کافی - آب و هوای معتدل - خاک حاصلخیز کشاورزی
ناحیه خوزستان	✓		این ناحیه با این که آب و هوای گرم دارد ولی به دلیل وجود معادن و ذخایر نفت و گاز جمعیت زیادی دارد.
کوهپایه های البرز و زاگرس	✓		دشت‌های حاصلخیز این مناطق به دلیل خاک مناسب و بارندگی کافی جمعیت زیادی را به خود جذب کرده است.